

Donderdag 5 maart 2026
15.30 – 16.30

Een sterke start op de basisschool

Een initiatief van De Diamant, De Globe en CON de Wereldschool.

Doelen

Na afloop van deze workshop weet je:

- Wat het verschil is tussen nieuwkomersscholen en het regulier onderwijs
- Welke informatie er echt in de warme overdracht moet staan
- Hoe je nieuwkomers in een reguliere klas kan ondersteunen; taalsteun, sensitieve leerkracht en cultuursensitief handelen
- Hoe je realistische doelen kan stellen

Na afloop van deze workshop heb je een placemat vol ideeën en kennis omtrent het ondersteunen van ingestroomde nieuwkomers in jouw klas.

Even voorstellen

Aurora Smit – de Groot
Trainer en coach Team Taal & Cultuur
Expertise: taal, meertaligheid en burgerschap

Marjolein Evers (locatiedirecteur) & Ira Ekhart
(nieuwkomersleerkracht)
Obs Jan Ligthart
Den Haag

Onze scholen

Nieuwkomersschool (gelijke dagen 8.30 – 14.00)	Nieuwkomersklas
10 groepen; homogene groepen 3x kleuters, 4x reguliere nieuwkomers, 3x verlengde nieuwkomers,	1 groep; 7 tot 12 jarigen heterogeen + deeltijdgroep (begeleiding uitgestroomde nieuwkomers)
In elke groep een leerkracht en een leerkrachtondersteuner (vooral parttimers / duo's)	Leerkracht + leerkrachtondersteuner, 1 dag per week meedraaien in de uitstroomgroep
Doorstroom naar scholen in de gemeente	Doorstroom naar klassen in het eigen schoolgebouw
Groep doorbroken lessen in niveaugroepen vanaf groep 3.	Alle lessen in de nieuwkomersklas of les in de reguliere groepen
Aanbod: Wereld vol Woorden thematisch + Logo3000 STAAL spelling vanaf gr 3 Actief leren lezen + Atlantis + Rijke teksten vanaf E3 TeamUp + Wereldreizigers + SEL doelen Kees van Overveld Getal & Ruimte junior	Aanbod: Horen, zien en schrijven/ Zien is snappen Snappet Junior Einstein Wereldreizigers Ontwerpen van eigen lessen/rijke taal

De warme overdracht

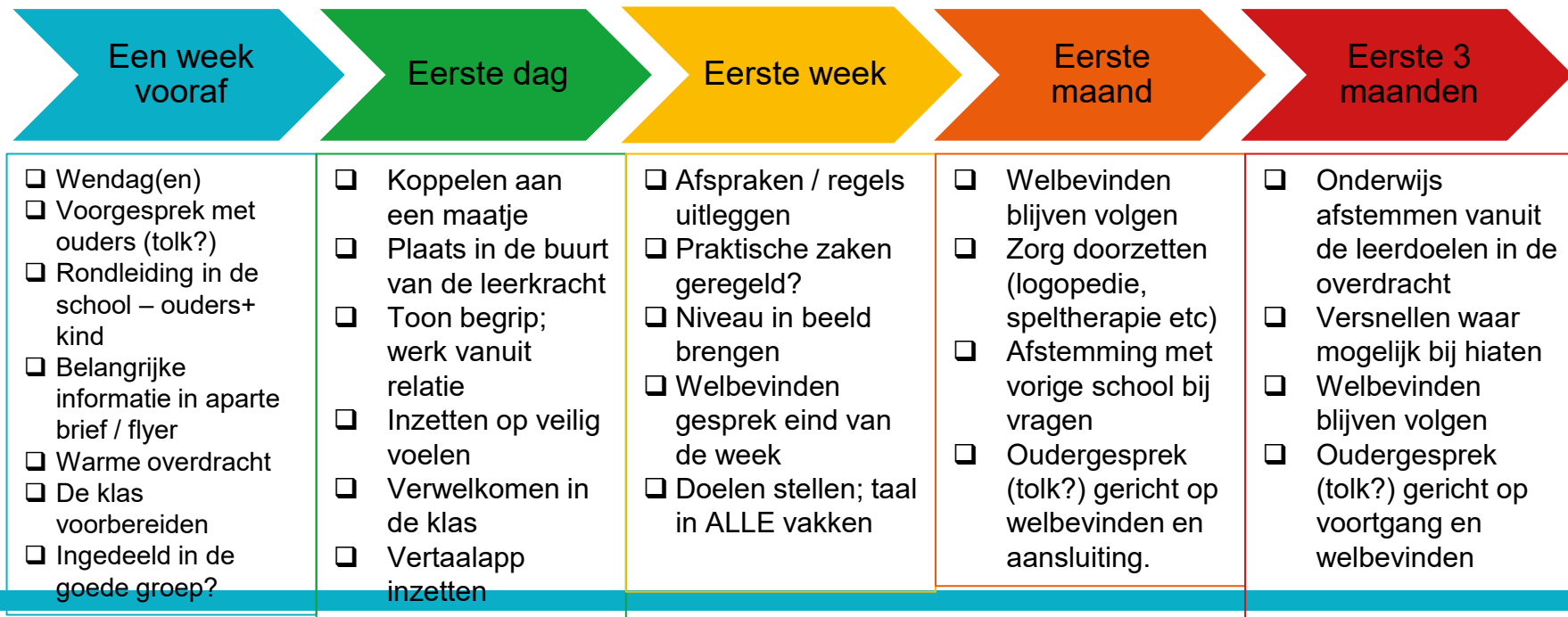
NAW gegevens	Klopt alle informatie? Check vooral telefoonnummers en e-mailadressen. In welke taal zijn de ouders bereikbaar, zijn er bijzonderheden mbt de bereikbaarheid (denk aan werk, scholing etc). Welke thuistaal spreekt het kind, is het kind leesvaardig in de thuistaal?
Bijzondere omstandigheden	Is het hele gezin in Nederland, heeft het kind ingrijpende gebeurtenissen meegemaakt, wonen ze in een huis of op boot / hotel / tijdelijke opvang/ bij werkgever in huis?
Gedrag en werkhouding	Kan het kind langere tijd zelfstandig werken, is de leerling snel afgeleid, had de leerling een aparte plaats in de klas, welke afspraken waren er op de nieuwkomerslocatie met deze leerling?
Het instapniveau	Welke doelen heeft de leerling behaald? Staar niet blind op toetsgegevens, maar vraag naar groei. Heeft de nieuwkomersklas een doorstroomperspectief opgesteld? Welke vaardigheden beheerst de leerling al?
Ondersteuning	Vraag uit welke (aanvullende) ondersteuning de leerling nodig heeft en kijk samen wat realistisch en haalbaar is op de eigen locatie.
Gewenning	Plan (waar mogelijk) wenmomenten voor de leerling om alvast kennis te maken met de klas. Voor de leerling is het prettig om te weten wat hem/haar te wachten staat.

Filmpje sterke start Lowan

Een nieuwkomer in de klas

De sensitieve klas

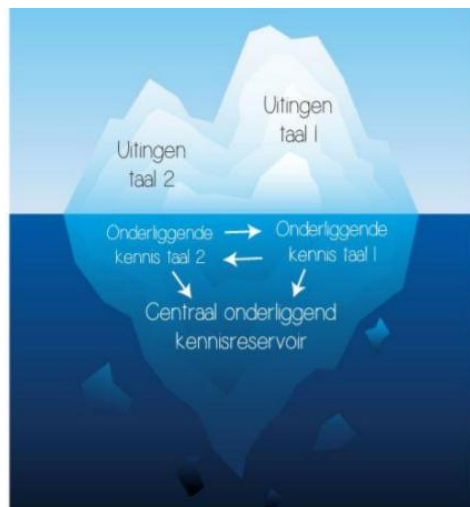
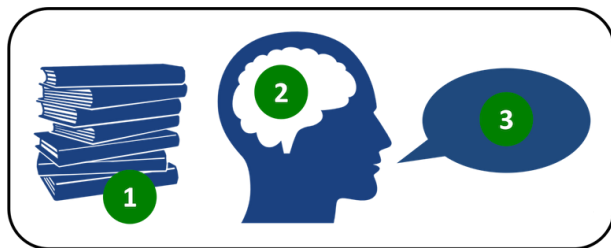

Voor het eerst een nieuwkomer? Geef vooraf informatie aan de klas en vraag ook aan de klas waar ze nieuwsgierig naar zijn?

Informatie over het thuisland? Gebruik bijv. <https://www.gapminder.org/dollar-street> om te laten zien hoe kinderen wonen in het land van herkomst van de leerling (burgerschap!).

- Wie wil een maatje zijn in de eerste week? (selecteer op jongen / meisje / thuistaal / zelfde hobby's etc.)
- Hoe zorgen we als klas dat deze nieuwe leerling zich fijn voelt? Wat kunnen we doen?
- Waarin zijn we hetzelfde als de nieuwe leerling?
- Wat zou de nieuwe leerling nog lastig vinden? En hoe kunnen we daarbij helpen?

De sensitieve leerkracht

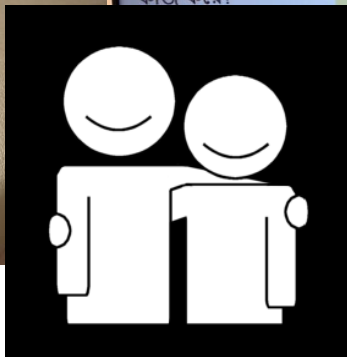
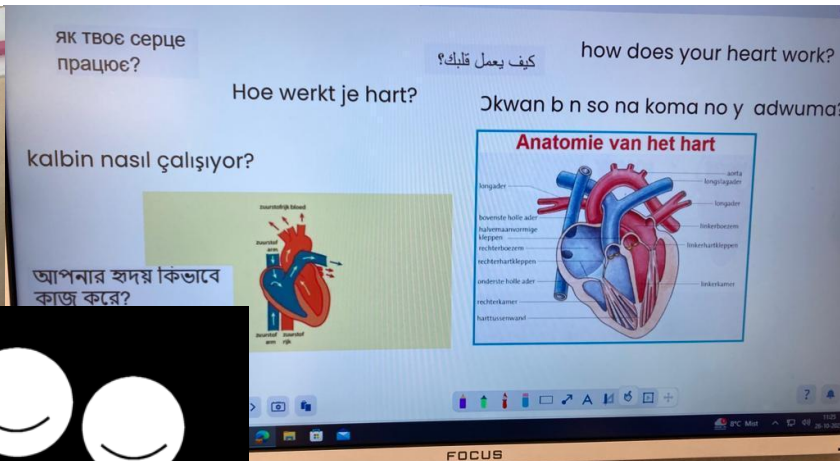

- **Eerst veilig voelen -> vanuit relatie i.p.v. informatie**
- Basisvaardigheden (lezen, schrijven, woordenschat, rekenen)
- Intensieve aandacht voor de taalontwikkeling
- Thematisch werken als basis bij woordenschat
- Aandacht voor de eigen taal als steiger voor het leren
- Extra focus op SEL en trauma
- Leerstof versnellen, compacten waar mogelijk
- Korte tijd in de schakelklas -> flitsende start maar nog zeker niet klaar met leren!

- Hoge verwachtingen

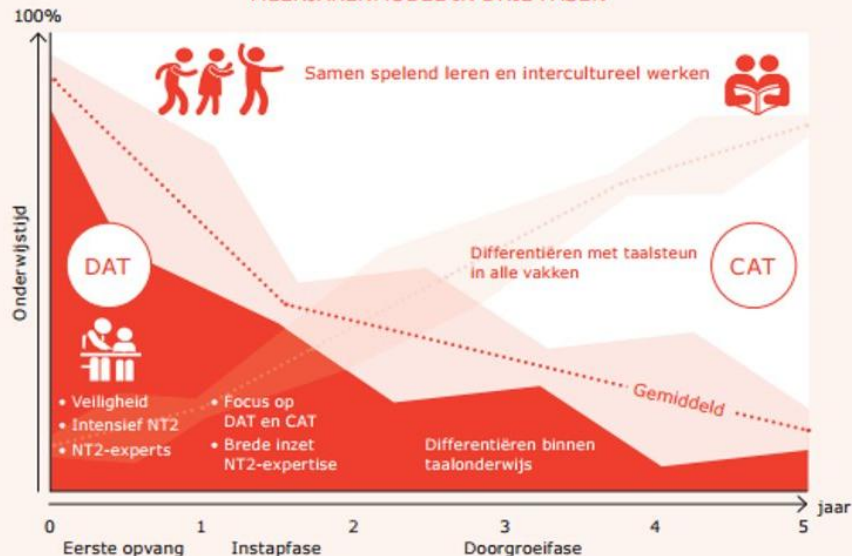
- ☐ Thuistaal als sociaal emotionele factor
- ☐ Thuistaal als steiger voor het leren
- ☐ Talensensibilisering

Thuis taal als steiger voor het leren

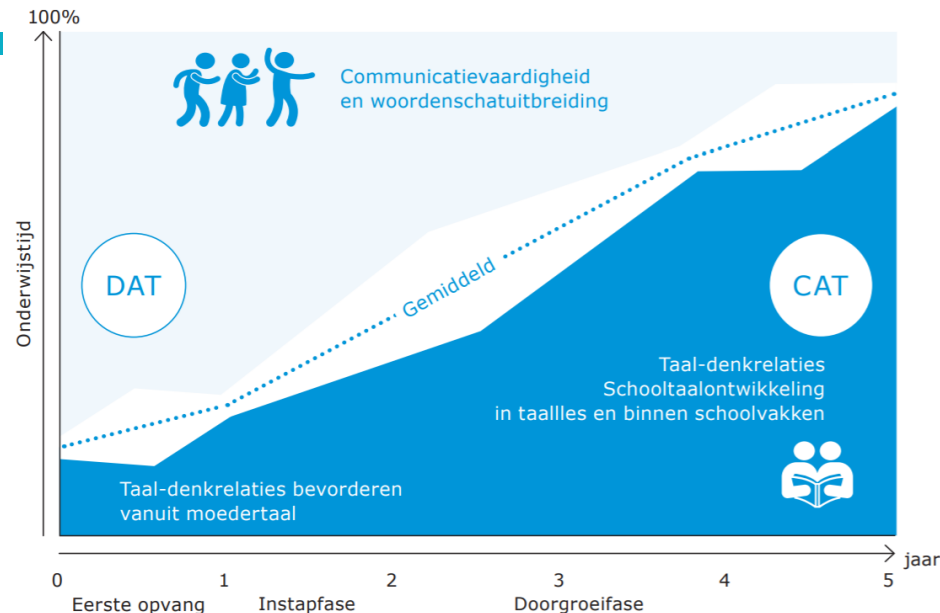

Realistische doelen stellen

MEERJARENMODEL IN DRIE FASEN

GELEIDELIJKE OVERGANG VAN DAGELIJKSE TAAL NAAR SCHOOLTAAL

https://www.lowan.nl/wp-content/uploads/2020/02/ruimte_voor_nieuwe_talenten.pdf

1 a 2 leesniveaus
onder groepsniveau

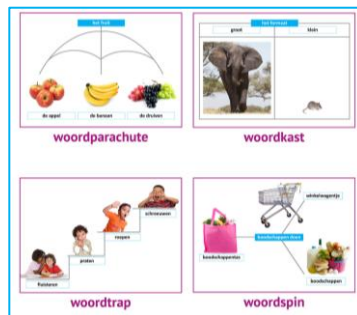
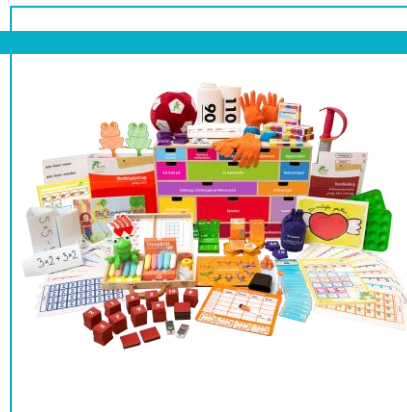
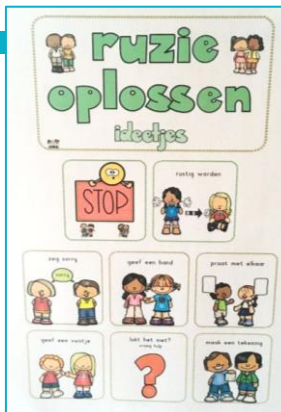

Op niveau tot max
een half jaar verschil

NL spreken en begrijpen
op het niveau van een
begin groep 3 leerling

Taalsteun bieden

<https://rezulto.nl/downloads-mwidw/>

Taalsteun in alle vakken

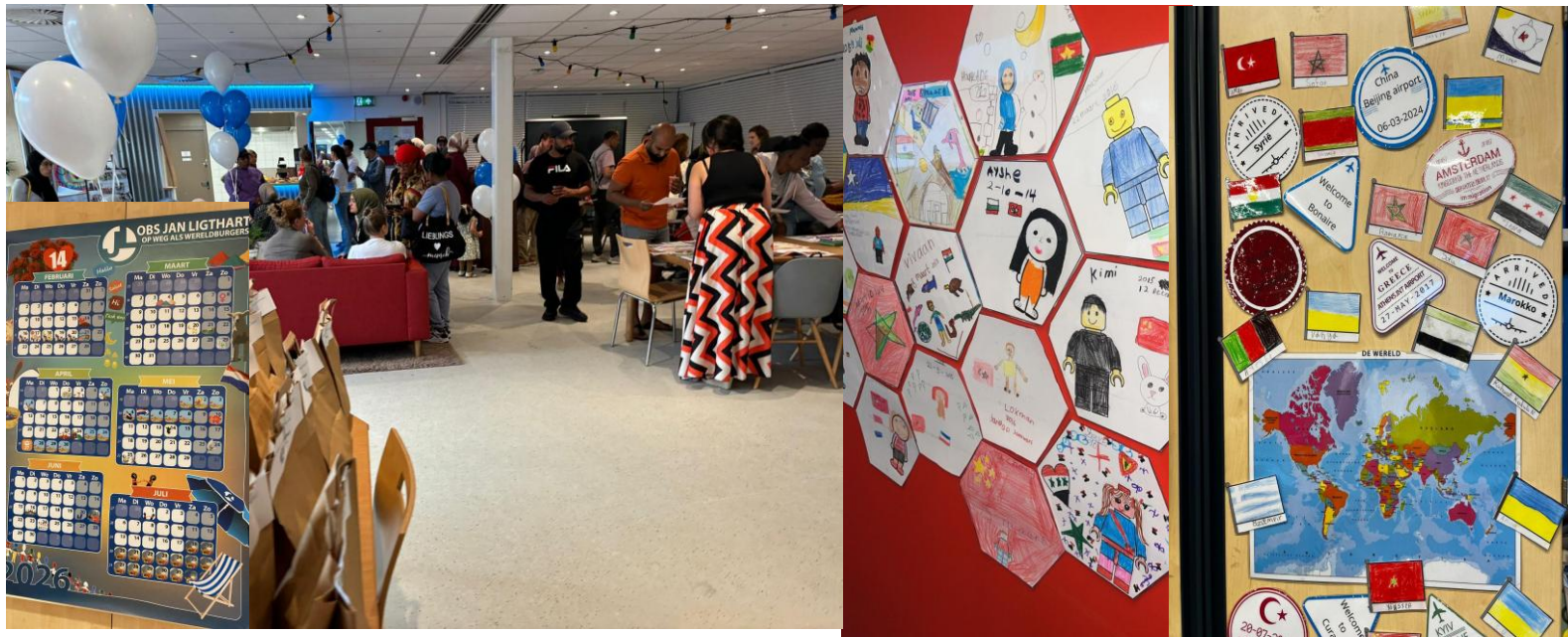
Mondelinge taal	Schrijftaken	Lezen	Rekenen	Wereldoriëntatie
Voorbeeldzinnen	Voorbeeldzinnen	Blijf actief klanken oefenen.	Visueel ondersteunen van denkstappen.	Laat kennis ophalen in de thuistaal.
Zin gecorrigeerd teruggeven	Extra oefening voor handschrift ontwikkeling	Lees voor!	Vaak al kennis uit het thuisland.	Gebruik veel visueel materiaal ter ondersteuning.
Ondersteunen met afbeeldingen / film	Vrij schrijven? Geef duidelijke kaders, help met herschrijven.	Kies teksten die aansluiten bij de beleavingswereld.	Klokkijken en meetkunde extra aandacht geven	Werk vanuit brede, rijke contexten.
Pre/re – teaching		Zet leessoftware in.		
Thuistaal inzetten				

Taalsteun in alle vakken

De cultuursensitieve omgeving

De cultuursensitieve omgeving

Feedback?

- Wat vond je van de workshop?
- Wat neem je mee?
- Wat heb je nog nodig?

Bruikbare bronnen

TEAM
TAAL &
CULTUUR

Diverse materialen en tips	www.lowan.nl
Thuis taal in kaart	spekaboo
Thuis taal visueel maken	www.Babadada.com
Goede woordkaarten en dagritmekaarten	www.pratenmetpim.nl
Beeldverhalen om met ouders in gesprek te gaan over diverse onderwerpen (positief opvoeden, diabetes, ADHD,	https://www.pharos.nl/kennisbank/ zoekwoord: beeldverhaal
Meertalige brieven voor oudercontact (let op Vlaamse bron!)	https://www.klasse.be/4472/meertalig-communiseren-met-ouders-met-vertaalfiches/
Meertalige pictogrammen voor oudercontact (let op Vlaamse bron!)	https://www.klasse.be/33492/pictogrammen-voor-school-en-ouders/
Bron voor goede pictogrammen	www.sclera.be
Steffie: uitleg over diverse onderwerpen in filmpjes (soms meertalige beschikbaar zoals info over corona)	https://www.steffie.nl/

Marjolein Evers & Ira Ekhardt
m.evers@janligthartschool.nl

Aurora Smit
a.smit-degroot@wijzer.nu

Expertisescholen
Ontwikkelkracht:
Nieuwkomers
begeleiden vanuit
hoge verwachtingen

**TEAM
TAAL &
CULTUUR**

Een initiatief van
De Diamant, De Globe en
CON de Wereldschool.

info@teamtaalencultuur.nl
www.teamtaalencultuur.nl